

Михалко О.Г., аспірант спец. 204 ТВППТ
Сумський національний аграрний університет, Суми

ДИНАМІКА ПРОДУКТИВНИХ ЯКОСТЕЙ СВИНОМАТОК ФРАНЦУЗЬКОЇ ТА ДАНСЬКОЇ СЕЛЕКЦІЇ УПРОДОВЖ РОКУ

Вступ

У працях вітчизняних дослідників [4] вказано, що одним із найбільш ефективних методів селекції у свинарстві є індексна селекція, але сьогодні у різних господарствах селекційні підходи різні. Вченими [3] доведено, що індекси, які забезпечують ефективну селекцію лише за однією ознакою, не виконують основну функцію селекційних індексів, а саме: не гарантують збалансоване в найбільш економічно доцільному співвідношенні покращення всіх ознак, що входять до складу індексу. Вірний вибір селекційного індексу має велике значення при селекції маточного стада за відтворювальними якостями і він повинен враховувати як продуктивні якості свиноматок, так і їх адаптивні здатності.

В сучасній селекційній практиці протягом тривалого часу успішно застосовується індексний підхід оцінки тварин, який найбільш ефективно можна застосувати, оцінюючи власну їх продуктивність, оскільки всі ознаки вимірюються безпосередньо на самій тварині, що значно спрощує сам підрахунок результатів оцінки [2].

Мета дослідження

Зважаючи на виявлену проблему недостатнього вивчення ефективного використання свиной іноземних генотипів в умовах індустриальних свинарських комплексів з урахуванням дії місцевих сезонних факторів, метою роботи стало порівняння продуктивних якостей свиноматок французької та данської селекції упродовж року з використанням показників індексної селекції.

Матеріал і методика досліджень

Для проведення дослідження використовувались дані продуктивності лактуючих свиноматок двох груп різного походження, що утримувались впродовж року в одному й тому ж маточнику підприємства, за ідентичних техніко-технологічних рішень. До I (контрольної) групи було відібрано свиноматок генотипу F₁ Galaxy 900 французької компанії «France Hybrid», яких спаровували з кнурами лінії Maxter 304 тієї ж компанії. В II (дослідну) групу відбирались свиноматки F₁ селекції данської фірми «DanAvl», яких осіменяли спермою кнурів датського дюрочу тієї ж фірми, відповідно до схеми гібридизації свинарського комплексу ТОВ «Агроінд» м. Підгородне Дніпропетровської області. За віком, живою масою, вгодованістю тварини в групах були аналогічними. Умови утримання і годівлі свиноматок під час холостого та поросного періоду були однаковими. Оцінка показників продуктивних якостей свиноматок впродовж року проводилась за загальноприйнятими методиками. Для комплексної оцінки відтворювальних якостей використали оціночний індекс за обмеженою кількістю ознак [1].

$$I = B + 2W + 35G;$$

де: I – індекс відтворювальних якостей, балів;

B – кількість порослят при народженні, гол.;

W – кількість відлучених порослят, гол.;

G – середньодобовий приріст порослят при відлученні, кг.

Також використовувався селекційний індекс відтворювальних якостей свиноматок (СІВЯС) за методикою О.М. Церенюка [3]:

$$\text{СІВЯС} = 6X_1 + 9,34 (X_2/X_3);$$

де: СІВЯС – селекційний індекс відтворювальних якостей свиноматок;

X₁ – багатоплідність, голів;

X₂ – маса гнізда при відлученні, кг;

X₃ – термін відлучення, діб 6 та 9,34 – коефіцієнти.

Результати дослідження

Оціночний індекс за обмеженою кількістю ознак для комплексної оцінки відтворювальних якостей виявив переважання таких якостей у свиноматок данського походження порівняно з свиноматками французького на 5,45 балів - взимку, на 5,46 балів - весною, на 5,16 балів - літом та на 4,49 балів - осінню (мал. 1).

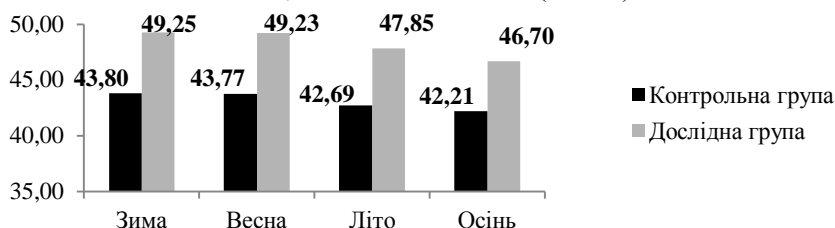

Рис. 1 Динаміка зміни показника оціночного індексу Березовського

Селекційний індекс відтворювальних якостей свиноматок також підтвердив, що в промислових умовах кращими за багатьма характеристиками є "данські" свині, показавши їх перевищення над "французькими" в зимовий сезон на 15,49, у весняний на 14,27, у літній на 15,53, у осінній на 13,27 балів (мал. 2).

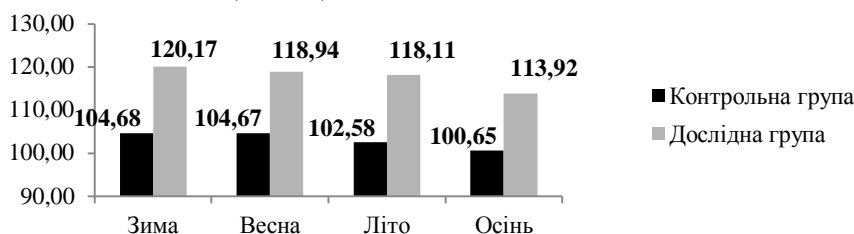

Рис. 2 Динаміка зміни показника оціночного індексу СІВЯС

Висновок

Проведений аналіз продуктивних якостей поголів'я свиней різного походження в умовах індустриального комплексу виявив очевидне переважання свиноматок F₁ селекції данського походження над свиноматками F₁ селекції французького походження. Тварини обох досліджуваних груп показали залежність від сезонних факторів і виявили відмінні генетично обумовлені продуктивні якості.

Список використаних джерел

1. Ващенко П.В., Березовський М.Д. Прогнозування племінної цінності свиней на основі лінійних моделей, селекційних індексів та ДНК-маркерів: *Дисертація доктора с.-г. наук*: Ващенко П.А. Миколаїв, 2013. 369 с.
2. Голуб Н.Д., Чухліб Є.В. Удосконалення продуктивних і племінних якостей свиней племінного репродуктора ТОВ „Агрофірма „Родючість” сумської області. *Вісник Полтавської державної аграрної академії*. 2011. № 4. С. 75–80.
3. Лихач В.Я. Технологія виробництва продукції свинарства: курс лекцій з вивчення дисципліни для здобувачів вищої освіти ступеня «бакалавр» спеціальності 204 «ТВППТ» денної та заочної форми навчання [В. Я. Лихач, В. С. Топіха, Г. І. Калиниченко та ін.]. Миколаїв: МНАУ, 2018. 348 с.
4. Церенюк О. М. Оцінка ефективності індексів материнської продуктивності свиней. О. М. Церенюк, А. І. Хватов, Т. А. Стрижак. Сучасні проблеми селекції, розведення та гігієни тварин. *Збірник наукових праць Вінницького НАУ*. Вінниця, №3(42), 2010. С. 73–77.